

(Seksueel) Grensoverschrijdend Gedrag

L.S.V. Minerva

December 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen.....	4
Hoofdstuk 2 Preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag.....	5
Hoofdstuk 3 Het aanbod aan vertrouwenspersonen.....	6
Hoofdstuk 4 Handelwijze ten tijde van een incident	7
Hoofdstuk 5 Handelwijze na het incident.....	8
Bijlagen	9
Bijlage 1. Mogelijke externe hulpinstanties	9
Bijlage 2 Politie en justitie	10
Bijlage 3 Instructiekaart 'Ben je oke?'	12

Inleiding

Grensoverschrijdend gedrag is een veelbesproken onderwerp in de huidige maatschappij. Op onze vereniging worden alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag (verbaal en fysiek) niet getolereerd. Wij zijn ons als Bestuursgang terdege bewust van de verantwoordelijkheid die wij op dit gebied dragen, en zullen dan ook alle zeilen bijzetten om iedere vorm van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag van onze vereniging te verbannen. Om dit te kunnen realiseren is dit protocol opgesteld. Dit protocol beoogt het voorkomen, verminderen en bestrijden van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door of jegens leden van L.S.V. Minerva en/of binnen de muren van Sociëteit 'Minerva'.

In dit protocol worden drie onderdelen besproken; (i) de preventie van seksueel overschrijdend gedrag, (ii) het handelen ten tijde van een incident en (iii) de nazorg voor slachtoffers. Het protocol geeft de vertrouwenspersonen, maar ook de leden van de Vereniging, inzicht in de handelwijze. Het verplicht de vertrouwenspersonen om zoveel mogelijk conform het stappenplan te handelen. Het stappenplan dient hierbij als richtlijn. Het biedt geen pasklare oplossingen. Dit protocol is van toepassing op seksueel grensoverschrijdend gedrag door iedereen die zich binnen de Sociëteit bevindt, dan wel op enigerlei wijze betrokken is bij L.S.V. Minerva.

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Voor de leesbaarheid van het protocol zijn de termen en begrippen als volgt gedefinieerd:

1. Seksueel misbruik, seksuele intimidatie, ongepaste intimiteiten of seksueel grensoverschrijdend gedrag

Het betrekken van een deelnemer in seksuele activiteiten, of het doen van pogingen daartoe, dan wel er mee dreigen of er beangstigende toespelingen op maken of een appèl doen op in of meer latente seksuele gevoelens,

- ❖ ten behoeve van de bevrediging van eigen (lust of macht) behoeften van de pleger,
- ❖ tegen de zin van de deelnemer, of waarbij de deelnemer het gevoel heeft zich er niet aan te kunnen onttrekken, als gevolg van lichamelijk of relationeel overwicht, emotionele druk, dwang of geweld, of waarvan het onvoldoende begrip heeft, of die niet passen bij de ontwikkelingsleeftijd van de deelnemer.

2. Seksuele activiteiten

Het door de deelnemer ondergaan of moeten uitvoeren van seksuele handelingen, het moeten dulden van seksuele toenaderingen, het blootstellen aan exhibitionisme, het zich moeten ontkleden met een seksuele intentie en/of de deelnemer actief of passief betrekken bij erotische prikkeling, gerichte beelden of geluidsmateriaal (bijvoorbeeld film/video/foto/tekening/webcam/06-lijnen enzovoorts).

3. De (vermoedelijke) pleger

Een persoon die zich verdacht maakt met betrekking tot het plegen van grensoverschrijdend gedrag volgens bovenstaande definitie.

4. Het (vermeende) slachtoffer

Het vermeende slachtoffer is diegene bij wie vermoedelijk het grensoverschrijdend gedrag is gepleegd.

5. De melder

De melder is diegene die het vermoeden op grensoverschrijdend gedrag bij je meldt. Dit hoeft dus niet dezelfde persoon te zijn als het vermeende slachtoffer.

6. Vertrouwenspersoon

Een persoon die is belast met het in werking zetten van en uitvoering geven aan het protocol. Zie voor het aanbod aan vertrouwenspersonen hoofdstuk 3.

7. De Bestuursgang

Eenieder van de Bestuursgang zittende in het Collegium Civitatis Academicae Lugduno Batavae Supremum evenals de Commissie voor de Sociëteit 'Minerva'.

Hoofdstuk 2 Preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag

Preventie draagt bij aan een vroegtijdige onderkenning van seksueel grensoverschrijdend gedrag, mede door alertheid op mogelijke signalen. Preventie heeft ook als meerwaarde, dat wanneer seksueel grensoverschrijdend gedrag zich voordoet, het vaak makkelijker is voor mensen om negatieve ervaringen kenbaar te maken. Een aantal maatregelen die op Minerva worden getroffen ter preventie, vermindering of bestrijding van seksueel grensoverschrijdend gedrag worden hieronder vermeld.

- ❖ In de introductietijd komen verschillende ervaren sprekers vertellen over grensoverschrijdend gedrag.
- ❖ Aandachtspunt bij de clubinauguraties; bij vrouwenclubs inzetten bewustwording en bij mannen op preventie.
- ❖ De Bestuursgang besteedt aandacht aan bekende campagnes, waaronder 'Gelijkspel' en 'ben je oké?'. Op de wc's hangen posters van de 'ben je oké? -campagne'. Hierop staat vermeld waar leden terecht kunnen als ze slachtoffer zijn van grensoverschrijdend gedrag.
- ❖ De implementatie van het nieuwe meldingssysteem TrusTool, waarbij meldingen laagdrempelig gemaakt worden. Daarnaast geeft het meldingssysteem de Bestuursgang de pijnpunten binnen Sociëteit voor ongewenst gedrag weer. Hierop kan de Bestuursgang haar zaalbeleid aanpassen.
- ❖ Het actief inwerken van de Sine Regno commissie en de f.t. Bestuursgang in het lopen van rondes ter monitoring van de sociale veiligheid.
- ❖ Het lopen van meerdere sluitrondes door het hele pand. Hierbij worden alle zaaltjes, gangen, wc's etc. gecheckt, en bij sommige rondes alleen de catacomben + wc's. Die twee varianten wisselen elkaar om en om af. Bij deze rondes controleren we ook of we geen opvallende/ zorgwekkende/overschrijdende dingen zien gebeuren of gebeuren.
- ❖ Het jaarlijks organiseren van de Welzijnsweek, waarin onderwerpen aangaande grensoverschrijdend gedrag en durven spreken centraal staan.
- ❖ De Bestuursgang gaat in gesprek met externe instanties, zoals de Gemeente en andere studentenverenigingen, om te bespreken wat er gedaan kan worden om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.
- ❖ De vertrouwenspersonen vanuit de Bestuursgang (Ab-actis Collegii & Assessor Secundus Collegii) krijgen meerdere trainingen over het herkennen van situaties aangaande grensoverschrijdend gedrag. Ook krijgt de Vice-President (eindverantwoordelijke zaalbeleid) en de Commissaris Reünisten (eindverantwoordelijke reünistenavonden) deze trainingen om situaties te herkennen en vervolgens te handelen.
- ❖ Preventie van agressief gedrag op Sociëteit. Het Vakcommissariaat (Vice-President & Commissaris van Gebouw en Inventaris en Commissaris Tapsch) draagt zorg voor de begeleiding van de eerstejaars mannen. Zij leren de eerstejaars mannen hoe ze zich moeten gedragen op Sociëteit en dat agressie/ongewenst gedrag uit den bozen is. Bij vertoning van dit gedrag zal er onmiddellijk worden uitgezet en wanneer nodig een aanklacht worden geschreven naar de onafhankelijke rechtscolleges.
- ❖ Het zwaar sanctioneren op agressie en grensoverschrijdend gedrag, richtlijnen van de onafhankelijke rechtsprekende colleges variëren van 18 weken ontzegging tot ontzegging uit het Lidmaatschap.
- ❖ Het benoemen/zichtbaar maken van hulpinstanties zoals o.a. onze Inhouse Counselor (Dineke Ooms), Stichting Gelijkspel, Huisarts, Sense/GGD en slachtofferhulp, wordt gedaan tijdens, persoonlijke gesprekken, de introductietijd et cetera. Het doel hiervan is het creëren van bewustzijn rondom de beschikbare hulpinstanties onder de leden.

Hoofdstuk 3 Het aanbod aan vertrouwenspersonen

In het geval van grensoverschrijdend gedrag kunnen leden bij L.S.V. Minerva terecht bij verschillende vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersonen van de L.S.V. Minerva zullen een luisterend oor bieden. Ook kunnen zij ondersteunen bij het nemen van maatregelen. Alle aspirant-leden, oud leden, leden, medewerkers en gasten van de L.S.V. Minerva kunnen bij hen terecht. De vertrouwenspersonen ondernemen geen actie op eigen initiatief; er wordt altijd eerst overlegd en er wordt rekening gehouden met de wensen van het slachtoffer. Alles wat er met hen wordt besproken zal volledig vertrouwelijk worden behandeld.

L.S.V. Minerva heeft zowel interne als externe vertrouwenspersonen:

- ❖ De interne vertrouwenspersonen zijn de Ab-actis Collegii en de Assessor Secundus Collegii. Zij zijn te bereiken via ab-actis@lsvminerva.nl (06 37441148) en assessorii@lsvminerva.nl (06 31694461).
- ❖ De externe vertrouwenspersonen zijn twee reünisten zij zijn te bereiken voor zaken die je liever niet direct met de Bestuursgang wilt delen, zij zijn te bereiken via vertrouwenpersoonminerva@gmail.com.
- ❖ De interne vertrouwensleden onder de naam ‘praatpaal’ zij zijn een direct aanspreekpunt voor de Leden en zijn als ‘buddy’ aan iedere eerstejaars club gekoppeld om hen te begeleiden en ondersteunen.
- ❖ De studenten discotheek Hifi heeft ook een vertrouwenspersoon die tijdens de avonden fungeert als aanspreekpunt en let op sociale veiligheid.
- ❖ De Inhouse Counselor van L.S.V. Minerva is voor haar Leden te raadplegen via de link in de ledenmail, zij is BIG geregistreerd en mag in tegenstelling tot de andere vertrouwenspersonen meerdere gesprekken houden.
- ❖ Er is ook de mogelijkheid tot het raadplegen van volledig onafhankelijke vertrouwenspersonen. Voorbeelden van volledig onafhankelijke hulpverlening zijn CSG< CSG Counselors, Stichting No Need To Hide, Sense/GGD en Slachtofferhulp.
- ❖ Daarnaast fungeert de gehele Bestuursgang tijdens zaalavonden en externe Verenigingsactiviteiten als aanspreekpunt aangaande (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, zij zullen louter aanhoren en daarna doorverwijzen.

Hoofdstuk 4 Handelswijze ten tijde van een incident

Een melding met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt ten alle tijden uiterst serieus genomen. Het eerste doel is om de situatie zo snel mogelijk op te laten houden. Het volgende stappenplan biedt ondersteuning bij het herkennen van en/of handelen tijdens het zien van een incident (“active bystander”):

1. Check de situatie bij het slachtoffer en de pleger
 - a. Actie van de pleger: aanraken / plakken, vastpakken, zoenen, opmerkingen, aanranden.
 - b. Actie van het slachtoffer: deinst terug, kijkt boos of schrikt, probeert weg te komen of verstijft.
 - c. Vertrouw op eigen inzicht, als het niet oké voelt is het vaak niet oké.
 - d. Check non-verbaal (in de ogen kijken, duim omhoog/omlaag?) of verbaal (‘Is allesoké? Kan ik iets doen?’)
2. Stel iemand van de Bestuursgang op de hoogte
3. Haal het slachtoffer uit de situatie
 - a. Je ziet dat er iets niet oké is of iemand komt dat melden, neem dit altijd serieus.
 - b. Vraag hoe degene geholpen kan worden en ga niet te diep in op details.
4. Roep een intern vertrouwenspersoon uit de Bestuursgang erbij (respectievelijk Ab-actis Collegii of Assessor Secundus Collegii). De vertrouwenspersoon draagt zorg voor het slachtoffer. Er is kans op bijv. paniekaanvallen/ flauwvallen, ook uren na de pleging. De vertrouwenspersoon bespreekt het vervolg.
 - a. Vraag aan huis/clubgenoten en/of getuigen die in een vertrouwelijke band staan met het slachtoffer erbij te komen.
 - b. Bied het slachtoffer de mogelijkheid om te praten met een van de vertrouwenspersonen.
 - c. Benadruk het bestaan van het doorverwijs document op de app.
5. Iemand uit de Bestuursgang spreekt de vermoedelijke pleger aan
 - a. Zorg dat je in een rustige en vertrouwde omgeving bent (doorgaans administratie).
 - b. Vraag op een open en neutrale manier wat er aan de hand is.
 - c. Vertel dat bepaald gedrag onwenselijk is en de veilige omgeving beschadigt.
 - d. Ga over op uitzetting.

Hoofdstuk 5 Handelswijze na het incident

Vanaf het moment dat de vertrouwenspersoon betrokken wordt bij de situatie, volgt hij/zij onderstaand stappenplan.

1. Vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag: melding bij een van de vertrouwenspersonen. Dit kan per e-mail, telefonisch of door de vertrouwenspersoon aan te spreken op Sociëteit.
2. Desbetreffend vertrouwenspersoon nodigt het vermeende slachtoffer uit voor een gesprek. Dit kan zowel fysiek als telefonisch. In dit gesprek wordt een luisterend oor geboden en kan een verdere aanpak worden besproken. De wensen van het vermeende slachtoffer staan centraal in deze keuze. Er worden vier standaardopties aangeboden. Deze kunnen eventueel gecombineerd worden.
 - a) Het bieden van slachtofferhulp aan het vermeende slachtoffer. Dit kan door een of meerdere gesprekken te voeren met de interne- of externe vertrouwenspersonen of middels een doorverwijzing naar professionele hulp. Zie bijlage 1.
 - b) Het bestuur gaat met de vermoedelijke pleger in gesprek over het feit dat iemand zich geïntimideerd heeft gevoeld door hem/haar. Dit is geen belerend gesprek, maar heeft slechts als doel om de vermoedelijke pleger op de hoogte te stellen van andermans ervaring.
 - c) Mediation door de externe vertrouwenspersonen tussen het slachtoffer en de pleger.
 - d) Het afhandelen van het incident via de onafhankelijke rechtsprekende colleges en/of aangifte doen bij de politie. Wij steunen deze keuzes als bestuur ten alle tijden en bieden gedurende het proces – indien gewenst – begeleiding en/of slachtofferhulp.

Het interne rechtssysteem bestaat separaat naast het ‘reguliere’ Nederlandse rechtssysteem. Wanneer het incident afgehandeld wordt volgens het interne tuchtsysteem, zal het College van de Rechtspraak (of College van Beroep wanneer het een (oud)-bestuurder of reünist betreft) de zaak onderzoeken en uitspraak doen. Volgens de interne richtlijnen voor straftoemeting worden ongepaste en ongewilde aanrakingen bestraft met 12-20 weken schorsing, en ernstigere gevallen van seksueel grensoverschrijdend gedrag met ontzetting uit het Lidmaatschap. Gedurende de aanhangige zaak zullen zowel het slachtoffer als de pleger worden begeleid door een vertrouwenspersoon.

Bijlagen

Bijlage 1 externe hulpinstanties

- ❖ Algemeen: eigen huisarts, ook voor psychologische hulp.
- ❖ Het Centrum Seksueel Geweld is een plek waar slachtoffers van aanranding of verkrachting hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben: forensische, medische en psychische hulp. Bij het Centrum Seksueel Geweld werkt een team van artsen, verpleegkundigen, politie en andere hulpverleners samen om slachtoffers van aanranding en verkrachting specialistische zorg te geven. www.centrumseksueelgeweld.nl | 24/7 bereikbaar, ook via Whatsapp | 0800-0188.
- ❖ Alles oké supportlijn www.allesoke.nl 0800-0450 Een anonieme telefoonlijn waar alles te bespreken is en die altijd bereikbaar is.
- ❖ Voor vragen of advies over hoe je om kan gaan met wat er is gebeurd, kan je terecht bij de vertrouwenspersoon, je huisarts of Slachtofferhulp Nederland. www.slachtofferhulp.nl/voordehelpers | 0900-0101.
- ❖ Zoek je een plek waar je veilig je verhaal kwijt kunt aan een buddy, die hetzelfde heeft meegemaakt als jij? Dan kan je terecht bij No Need To Hide. Zij kunnen jou eventueel ook bijstaan tijdens het juridische traject na het doen van aangifte. www.noneedtohide.nl | 06-25158765 | noneedtohide@outlook.com.
- ❖ De vertrouwenspersonen van de universiteit doen niet moeilijk over het behandelen van casussen die buiten hun portefeuille vallen. Benader er vooral één, en die zal je vertellen waar je het beste terecht kunt of je zelf verder helpen. <https://www.student.universiteitleiden.nl/studie-en-studeren/begeleiding-en-advies/begeleiders-en-adviseurs/vertrouwenspersonen/universiteit-leiden>
- ❖ De vertrouwenspersoon van de hoge school. <https://www.hsleiden.nl/binaries/content/assets/hsl/over-hl/regelingen-en-reglementen/informatie-vertrouwenspersonen-hogeschool-leiden.pdf>
- ❖ Je eigen psycholoog, seksuoloog of counselor.

Bijlage 2 Politie en justitie

Wanneer het slachtoffer besluit bij de politie een melding te willen maken of aangifte te willen doen van het incident, steunen wij deze keuze als bestuur ten alle tijden. Hieronder wordt de procedure nader toegelicht.

Wie heeft contact met de politie?

Bij een vermoeden van grensoverschrijdend gedrag neemt het vermeende slachtoffer en/of de ouders/verwanten al dan niet samen met de vertrouwenspersoon contact op met de politie voor een adviesgesprek om de juiste route en mogelijkheden te kunnen kiezen.

Melding

Bij melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt er door de politie geen proces-verbaal opgemaakt. Dit betekent dat het vervolg, een politieonderzoek met een verhoor, achterwege blijft. Er vindt dus ook geen strafrechtelijke vervolging van de vermoedelijke pleger plaats. Een melding kan door het vermeende slachtoffer of door iemand anders gedaan worden. Het is bovendien mogelijk een anonieme melding te doen; het is niet verplicht om naam en adres van het vermeende slachtoffer op te geven. Voor de politie is het van belang dat seksueel grensoverschrijdend gedrag in ieder geval gemeld wordt. Deze informatie kan van belang zijn als er andere aangiften of meldingen over dezelfde vermoedelijke pleger bij de politie binnen komen.

Aangifte

In geval van aangifte van seksueel grensoverschrijdend gedrag stelt de politie hiervan een verklaring op. U kunt deze eerst rustig doorlezen en waar nodig aanvullen of corrigeren. Daarna ondertekent de melder (hoeft dus niet altijd het vermeende slachtoffer te zijn) de aangifte. Op basis van deze verklaring wordt een proces-verbaal opgemaakt. Aangifte doen betekent overigens niet dat het vermeende slachtoffer op iedere vraag hoeft in te gaan. Tijdens de aangifte worden er nog geen details van het gebeurde gevraagd, dat gebeurt pas bij het verhoor. Aangifte wordt altijd gedaan bij de politie in de regio waar het seksueel grensoverschrijdend gedrag zich heeft afgespeeld.

Onderzoek

Na het doen van aangifte volgt een politieonderzoek waar een verhoor onderdeel van is. Tijdens het onderzoek zal de politie allerlei bewijsmateriaal willen vergaren die later nodig zijn voor de ten laste legging. Hiervoor gelden strenge wettelijke eisen. Allerlei mogelijke sporen die de aangifte ondersteunen zijn van belang. Maar ook als er foto's of andere opnames zijn gemaakt of via 'chatten' contact is gelegd, is het goed dat het vermeende slachtoffer en/of ouders/verwanten daar oog voor hebben en ze eventuele bewijsstukken aan de politie overleggen. De politie zal baat hebben bij informatie uit medisch onderzoek, verklaringen van getuigen en aanvullende bewijsmaterialen. Indien het vermeende slachtoffer dit op prijs stelt, houdt de politie hem/haar of de vertrouwenspersoon als contactpersoon op de hoogte van het verloop van het onderzoek.

Vervolg van het onderzoek

- a. Als de politie het onderzoek heeft afgerond en vindt dat er onvoldoende bewijsmateriaal tegen de vermoedelijke pleger is, dan besluit de officier van justitie om de zaak te laten rusten. Dat wil niet zeggen dat die het vermeende slachtoffer niet gelooft. De officier gaat er in principe van uit dat het verhaal van het vermeende slachtoffer waar is, maar ze kan hiervoor geen of te weinig juridisch bewijsleveren.
- b. Als de politie het onderzoek heeft afgerond en vindt dat er voldoende bewijsmateriaal tegen de vermoedelijke pleger is, wordt het dossier doorgestuurd naar de officier van justitie. - De officier van justitie. De officier van justitie kan besluiten tot niet vervolgen (seponeren), eenschikking (transactie) of vervolgen.

Officier van justitie

De officier van justitie kan besluiten tot niet vervolgen (seponeren), een schikking (transactie) of vervolgen.

- a. Seponeren: als de officier van justitie besluit om te seponeren dan gebeurt dat meestal omdat hij/zij vindt dat er onvoldoende bewijs is om bij de rechter tot een veroordeling te komen.
- b. Transactie: is een seponering onder voorwaarden. De vermoedelijke pleger komt de betaling van een schikkingsbedrag overeen of betaalt de schade aan het vermeende slachtoffer. Andere voorwaarden zijn ook mogelijk. Er komt geen proces. Deze mogelijkheid wordt niet vaak bij zedendelicten gebruikt.
- c. Vervolgen: de officier van justitie zal de vermoedelijke pleger aanklagen en voor de rechter brengen. Hij treedt dus namens het vermeende slachtoffer op; die is geen partij in het proces en heeft dus ook geen advocaat nodig! Zeker als de bewijspositie van het vermeende slachtoffer zwak is, is dit echter wel aan te raden. De advocaat van de vermoedelijke pleger zal geen mogelijkheid ongemoeid laten om de tenlastelegging en de bewijsvoering, en soms zelfs de betrouwbaarheid van het vermeende slachtoffer als getuige, onderuit te halen.

Bijlage 3 Instructiekaart 'ben je oke?'

L.S.V. Minerva voert in samenwerking met kenniscentrum seksualiteit en seksuele gezondheid Rutgers campagne om grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken. Deze instructiekaart hangt in de wc's op Sociëteit. Daarnaast werken we aan een online meldplatform vanuit TrusTool.

**ZIE JE (SEKSUEEL) ONGEWENST
GEDRAG? STEL DE VRAAG!**

NEE?

Spreek de Bestuursgang/ beveiliging
aan en vraag om hulp!

Later over praten?

Contacteer een van onze vertrouwenspersonen:

ab-actis@lsvminerva.nl

assessorii@lsvminerva.nl

Extern: vertrouwenspersoonminerva@gmail.com